

BLOG

13 JANUARI 2025

VERTROUWEN IN DE WIJK – EEN OOGSTDIALOOG VOL HOOP EN UITDAGINGEN

Afgelopen week kwamen onderzoekers, wijkprofessionals, en andere betrokkenen samen voor een inspirerende oogstdialoog. De kern? "Er is werk aan de winkel" – en dat bleek meer dan waar. Onder leiding van Renske Schamhart en Maartje van Dijken werd er niet alleen gepraat over de uitdagingen in wijken, maar ook over hoop, verbinding, en het alles rond het thema "bouwen aan vertrouwen". Voor wie erbij was én wie het heeft gemist, delen we hier een terugblik.

Een onrustige start

Renske Schamhart opende het gesprek met een krachtige observatie: "Ik ben eigenlijk best bezorgd." Haar zorgen waren dan ook niet uit de lucht gegrepen. Ze verwees naar zwaar vuurwerk in Kanaleneiland, explosies van voetbalgeweld, en zelfs de woorden van premier Rutte over mentale voorbereidingen op oorlog. Het beeld was somber, maar haar boodschap was duidelijk: ondanks de zorgen is er altijd ruimte voor hoop.

Zelf zat ze er niet zonder slag of stoot – letterlijk. Een gebroken elleboog testte haar eigen vertrouwen, maar ze was er. Want vertrouwen begint bij jezelf, hoe gebroken dat ook soms mag voelen.

Vertrouwen: een wedstrijd van 4-0 achter

Maartje van Dijken, onderzoeker en medewerker van het Nederlands Jeugdinstituut, bracht een verfrissende blik op vertrouwen. Wat betekent dat eigenlijk, vertrouwen? Haar aanpak: vraag het aan kinderen. Een jongen verwoordde het treffend: Als hij 4-0 zou staan met een voetbalwedstrijd, heeft hij geen vertrouwen meer en doet hij ook minder zijn best.

Een pijnlijke parallel met de maatschappij. Wat als we het gevoel hebben dat we al bij de start met 4-0 achterstaan? Hoe creëer je dan vertrouwen?

Ouders in de onderzoekswijken van Maartje van Dijken gaven aan hoe waardevol het is om conflicten te leren herkennen en samen met hun kinderen op te lossen. Een training die daarvoor werd opgezet, was direct een succes. Toch bleek dat samen opvoeden niet vanzelf gaat. Veel ouders durven onbekende kinderen niet aan te spreken en sociale verbinding blijft vaak beperkt tot de eigen kring.

Een andere uitdaging ligt bij het vertrouwen in professionals. Sommige ouders zijn huiverig met het zoeken van hulp, mede door eerdere ervaringen. Het versterken van face-to-face contact en diversiteit in teams kan daarin verschil maken.

Van persoonlijke ervaringen tot expertise

In kleinere groepen doken we dieper in op thema's als sociale cohesie, jeugd, en verbinding in uitdagende wijken. Hoewel de aanwezigen een sterke professionele achtergrond hadden, draaiden de gesprekken opvallend vaak om persoonlijke ervaringen. Want hoe werk je aan vertrouwen als het je zelf soms ook ontbreekt?

Zo kwam naar voren hoe belangrijk gelijkwaardigheid is. Mensen voelen zich beter gehoord als er diversiteit in de teams van professionals is. Ook bleek dat cultuur een grote rol speelt. Ouders zonder een migratieachtergrond voelen zich vaak vrijer om op straat 'hun eigen ding' te doen, terwijl niet-autochtone kinderen sneller gestigmatiseerd worden.

Daarnaast worstelen veel mensen met het gevoel van autonomie. Ze willen zelf keuzes maken, maar voelen vaak druk van instanties en hulpverleners. Die spanning tussen zelf doen en afhankelijk zijn, kan vertrouwen ondermijnen.

Een boodschap van hoop

De oogstdialoog liet zien hoe complex vertrouwen kan zijn, maar ook hoe veerkrachtig mensen zijn. Renske sloot af met een kernpunt: hoop. Want waar vertrouwen ontbreekt, kan hoop een opening bieden. Het vraagt moed om die eerste stap te zetten – of dat nu als ouder, onderzoeker, of professional is.

Met nieuwe inzichten, inspirerende verhalen, en hernieuwde energie gingen we uit elkaar. De opdracht is helder: er is werk aan de winkel, maar samen komen we verder.

Vika van Lenteren

Student Journalistiek & assistent lectoraat Jeugd Hogeschool Utrecht

